

TV-aksjonen 2015: Regnskogens voktere

Regnskogen rommer uerstattelige dyre- og plantearter og millioner av mennesker. Her er en mulighet til å formidle kunnskap om miljøvern, menneskerettigheter og dyreliv.

Trinn: 5. - 7. trinn

Fag: Naturfag, samfunnsfag, geografi, musikk, engelsk, kunst og håndverk

Lengde: 45 min.

Innhold:

- Sanger og dikt på norsk, engelsk og samisk.
- Historier om menneskene og dyrelivet i noen av landene som Tv-aksjonen retter seg mot: Brasil, Peru, Kongo og Ny-Guinea.
- Visuelle elementer. For eksempel faktaplakater, tegninger, skulpturer, dekorasjoner.
- Lyder fra regnskogen. Dere lager lydene selv, bruker regnstav og eventuelt digitale lydspor.

Fra lærerplanens generelle del:

Elevene må lære å se ting i sammenheng og bevare overblikk - lære å skue fremover i livet og utover i verden. Undervisningen må vekke deres tro på at solidarisk handling og felles innsats kan løse de store globale problemene.

Hva om...

7. trinn hadde ansvar for å planlegge denne samlingen? Lage program ut fra bidragene fra de andre trinnene, forberede rom, lyd, henge opp visuelle elementer, ønske velkommen, presentere programmet etc.

SLIK STARTER DERE

Sanger og dikt

Fordel mellom klassene:

- Little Froggy, en liten engelsk sang om en frosk
- Baby Frogs og The Mighty Morpho Butterflies, to små engelske dikt
- Jorda er for alle av Kjersti Østnes Eggum, en sang fra musikalen Barnas Klimakonferanse. Akkompagnement: Lydspor fra nettsiden eller piano/band.
- Gula, Gula av Mari Boine Persen, Sang i Norge s. 555. Akkompagnement: Enkel håndtromme, og xylofon eller strengeinstrument (enkel spillestemme i Sang i Norge).
- Fellessang: Slipp mine fløyter fri, en sang om urbefolkningen. Du finner den på side 20 i Syng det! 1, med tilhørende lydspor. Akkompagnement: Lydspor fra Spotify eller piano og evt. blokkfløyter.
- Lag regnskoglyder! Lytt til eksempler på Youtube (søk på rainforest). Utforsk egne jungellyder, som dyrelyder (for eksempel fugler og aper), regn og vind (knitring med plast eller papir, tromming på pulter etc). Stemningsfulle lyder kan også lages med en regnstav.

Fagtema:

- Jobb tverrfaglig og undersøk temaet. La elevene være med i prosessen og komme med innspill, slik at de føler eierskap til prosjektet.
- Norsk og samfunnsfag: Sett dere inn i hvordan mennesker lever i regnskogen i Peru. Elevene skal nå tenke seg at de er et barn i dette området, og skriver så et dagboknotat på ca en A4-side. Det kan være om dagligdagse ting, eller om mer dramatiske hendelser knyttet til livet i regnskogen eller farene som truer utenfra. Tenk over: Hvordan ligner de helt dagligdagse gjøremålene på vår egen hverdag, hva er annerledes? La elevene lese for hverandre og velge tre tekster som presenteres på samlingen.
- Geografi: Tegn opp kart over ett eller flere av disse landene: Brasil, Peru, Kongo og Ny-Guinea. Elevene jobber i grupper og lager et fargerikt kart i A3-størrelse. Skriv faktatekster om regnskogen og befolkningen som limes på plakaten. Disse henges opp på samlingen.
- Kunst og håndverk: Se hvordan regnskogens frosker ser ut! Se på bilder og velg ut en frosk. Tegn en frosk som fyller en A4 side, fargelegg og klipp ut. Eller brett en frosk som kan hoppe! Lim frosken på et farget papir. Tenk på hvordan det kan henges opp til en utstilling på samlingen.
- Engelsk: Lær rimene Baby Frogs og The Mighty Morpho Butterflies. Hva handler de om? Øv på uttale, les det sammen og for hverandre. Øv på å forme lydene - hvor fort klarer dere å si hver linje? Lek med stemmen, for eksempel ved å lage skikkelige froskete lyder.

Regnskogfondets eget skolemateriell finner du på www.blimed.no/skole

Praktisk

- Planlegg tid og sted for samlingen og fordel ansvarsområder mellom lærerne.
- Book rommet der samlingen finner sted. Inkluder tid til å klargjøre rommet samme dag.
- Lyd er viktig. Bestem om mikrofon må brukes eller ikke. Ofte er det best om mikrofon kan unngås. Fokuser heller på god stemmebruk og at man er et godt lyttende publikum!

VI ØVER, TRENER OG GJØR OSS KLARE**Sang**

- Øvelser for å varme opp. Forslag finner du på syngendeskole.no
- Snakk om teksten eller bakgrunnen for sangen, slik at elevene får en forventning om hva de skal lære. Kanskje noe spennende? Noe morsomt? Noe trist eller engasjerende?
- Hvordan lære seg tekst: Syng en frase og la elevene repetere, eller lag små tegninger på en flip over for hver strofe. Elevene kan være med og komme med forslag om hvordan det kan tegnes enkelt.
- Hvordan skal dere synge for å få fram teksten? Bli enige om hvor det skal være sterkt og svakt, eller hvilken karakter dere vil ha på sangen.
- Øv inn et enkelt akkompagnement. Ofte er det finest om elevene eller voksne spiller instrumenter istedenfor å bruke singback, for å skape en mer intim stemning. Tenk enkelt, piano eller gitar holder fint, og til Gula gula trengs kun en håndtromme.

- Lag en liten jungellydkomposisjon til inngang og utgang. Prøv ut deres egne jungel lyder før dere blir enige om rekkefølge og utvikling (går det fra for eksempel fra sol til regn eller omvendt?)

Rim og regler

- Lek med rytmer, si teksten høyt og lavt, fort og sakte. Form ordene med munne, og bruk konsonantene for å gjøre ordene tydelige også for de som sitter lengst unna. Legg til bevegelser. Hvor er det mest spenning i rimet, hvordan kan det vises med stemme og kropp?

Fag

- Legg vekt på hvordan man kan formidle fakta og historier på en spennende måte. Bruk gjerne visuelle elementer eller lydeffekter.
- Norsk: Les opp tekstene for hverandre. Bli enige om hvilke tre tekster som kan leses på samlingen.

Praktisk

- Øv på stemmebruk i rommet der samlingen skal være. Opplev hvordan de høres ut som publikum, om medelevene ser ned i gulvet mens de snakker, eller snur hodet til siden i stedet for å se mot publikum og «kaste» lyden utover.
- Øv på hvor dere står i rommet. Kanskje kan elevene som lager jungellydkulissene stå langs veggene?
- Lag en kjøreplan! Se forslag til kjøreplan på www.musikkiskolen.no

PÅ SELVE DAGEN

Før samlingen

- Dersom det skal spilles av lyd eller brukes mikrofoner må dette rigges opp og testes i forkant. Salen og scenen rigges slik dere har planlagt.
- Er det noe visuelt som skal henges opp eller presenteres, blir elevene med og setter opp dette i forkant.

Under samlingen

- Følg kjøreplanen!

Lykke til! :-)

